

Inrichtingsplan omvorming akker tot bosperceel

Kanaaldijk Zuid Oosterhout

Beknopte toelichting inrichting
Juli 2022

Bureau Waardenburg
Ecologie & Landschap

1 Basisinformatie akker

1.1 Vraagstelling

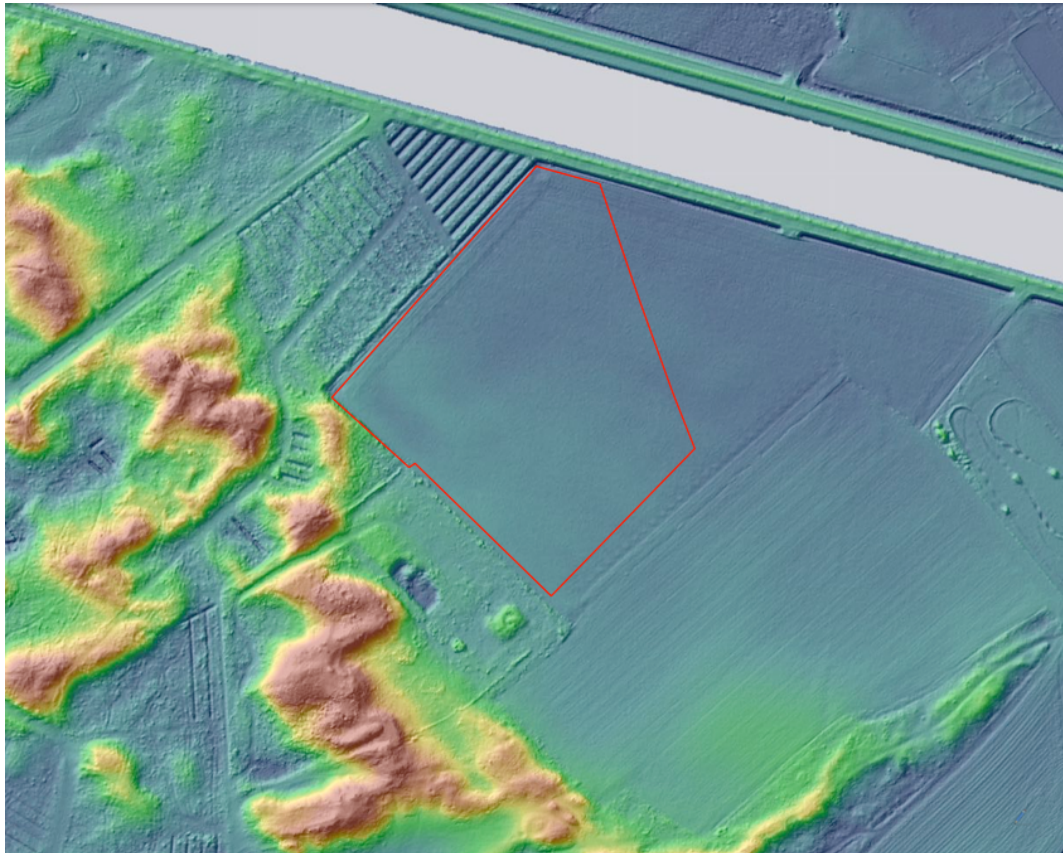
Bij de ontwikkeling van de weg Oosterhout-Dongen (N629), ten zuiden van Kanaalweg Zuid, is compensatie nodig. Eén van de percelen die voor compensatie in aanmerking komen is een deel van de akker ten zuid-oosten van de ontwikkeling van Sidestream Innovation Valley. Voor deze kavel is een inrichtingsadvies en een beheerplan nodig. In dit document is het inrichtingsplan belicht en onderbouwd.

1.2 Onderbouwende kaarten

Voor het plan hebben we gebruik gemaakt van de volgende informatie:

Figuur 1-1 Ligging akker (rood omlijnd).

Figuur 1-2 Hoogtekaart akker (AHN).

Het hele perceel ligt op een enkeerdgrond. De maaiveldhoogte is over het perceel nagenoeg gelijk (1-2). De gemiddelde hoogste grondwaterstand is ca 4,7 m + NAP, dus 30 cm onder maaiveld (figuur 1-3).

In de toekomstige situatie komt er een weg langs de akker te liggen (figuur 1-4). Dit betekent dat het perceel straks grenst aan een wegtalud.

Figuur 1-3 Afgeleide gemiddeld hoogste grondwaterstand (Dinoloket, gebruikt in watertoets Anteagroup 2019). Het betreft een inschatting.

Figuur 1-4 Visualisatie toekomstige situatie rondweg (www.Brabant.nl).

1.2.1 Natuurwaarden

Anteagroup heeft een beknopt onderzoek gedaan naar de huidige natuurwaarden van de akker (memo 17 maart 2022). Deze geeft aan dat er sprake is van een kolonie blauwe reigers in het bos ten westen van de akker. De bomen tussen de kolonie en de akker zorgt voor voldoende bufferwerking bij werkzaamheden aan het bos. De akker zelf is nu in intensief agrarisch gebruik. Onder de nesten vindt momenteel al recreatie

(wandelaars met honden) plaats waar de vogels geen hinder van lijken te ervaren. De reigers foerageren niet op de akker.

2 Ontwerputgangspunten

Beschrijving wenselijk beeld.

De akker is gelegen aan de rand van het bos van Boswachterij Dorst dat deel uitmaakt van het Natuurnetwerk Brabant (NNB) gebied (beheertype droog bos met productie) met daarbinnen enkele poelen (beheertype poel en kleine historische wateren). Dit bosgebied wordt gekenmerkt door soorten als grove den, zomereik, Amerikaanse vogelkers, gewone vogelkers en in mindere mate Amerikaanse eik. Het gebied is opengesteld voor recreatie en wordt regelmatig bezocht door recreanten. Het bos is aangewezen als ecologische verbindingszone volgens het model Droog kralensnoer, voor dieren van droge leefgebieden. Voor het Droog Kralensnoer is dat de levendbarende hagedis. Voor de levendbarende hagedis is het belangrijk dat er veel structuurvariatie in de vegetatie zit. Dat wil zeggen bijvoorbeeld een afwisseling tussen zandige open plekken om te zonnen, afgewisseld met hoog gras of struweel als schuilgelegenheid. Voor voorkomende vleermuizen kan het bosperceel gaan dienen als verbinding tussen het bestaande bos en oostelijke bebouwing en groenstructuren (memo Anteagroep).

De akker grenst ook deels aan het Wilhelminakanaal dat door de provincie Noord-Brabant is aangewezen als ecologische verbindingszone volgens het model Nat Kralensnoer. Dit type ecologische verbindingszone verbindt gebieden waarin soorten leven die natte en vochtige omstandigheden nodig hebben. De doelsoort voor het Nat Kralensnoer is de kamsalamander. Voor deze soort is het van belang dat diversiteit aanwezig is, bestaande uit poel, moeras, grasland, struweel en bos.

Inrichting en beheer dienen er op gericht te zijn dat de bovenbeschreven structuurvariatie aanwezig is en blijft. Voor de akker is het natuurbeheertype N15.02 dennen-, eiken-, beuken bos of natuurbeheertype met vergelijkbare natuurwaarde (recent toegevoegd aan NNB) richtinggevend. Wenselijk is om structuurrijke bosranden met een geleidelijke overgang van een hogere, dichte struiklaag (de mantel) naar een lagere begroeiing, waarin vooral bramen en kruiden domineren (de zoom), te realiseren. Beheer dient gericht te zijn op diversiteit en grote structuurrijkdom en kleine zoogdieren en wat daarmee ook hun predatoren ten goede komt.

Om het aanbod aan verblijfplaatsen voor kleine marterachtigen te vergroten, is het wenselijke takkenrillen, houtstapels of andere plekken met schuilmogelijkheden aan te brengen.

Ontwerputgangspunten samenvattend

Omdat het een relatief klein gebied betreft, gelden de volgende uitgangspunten:

- Afwisseling van nat en droog bos;
- Een overgang tussen bos en akker met zo veel mogelijk randlengte;
- Opbouw bosrand bestaande uit overgang bomen, struiklaag en een kruidlaag;
- Waar mogelijk open plekken met zandige ondergrond.
- Gebruik van inheemse bomen en struiken.
- Eventueel aanbrengen van extra voorzieningen, zoals takkenrillen of houtstapels.
- Geen grondverzet (afgraven / ophogen). Na overleg met de beoogd beheerder Staatsbosbeheer is dit ontwerputgangspunt toegevoegd.

3 Ontwerp

3.1 Beknopte toelichting ontwerp

Het bos bestaat uit een nat deel dat aansluit bij het bestaande natte bos aan de westzijde en een droog deel dat aansluit bij het bestaande drogere bos aan de andere zijden.

Aan de zuidoost en noordoostzijde van het bos is een brede overgang van bos naar akker met een kruidlaag en struweelrand voorzien. Aan de zuidoostelijke zijde heeft een bredere struweel rand de meeste waarde, omdat zonlicht zorgt voor bloei en later bessen. Maar ook aan de noordoostzijde zorgt zo'n zorgvuldig opgebouwde rand voor meer waarde voor soorten.

Het nieuwe bos bestaat uit een assortiment van zomereik, veldesdoorn en linde. De laagst gelegen hoek van het perceel zal vooral uit els en wilg bestaan. Waar mogelijk ontstaat onder begroeiing. Dit betekent dat in het beheer spontane opslag van struweel en kruiden niet verwijderd wordt. Dit levert een aantrekkelijk biotoop voor diverse soorten.

Het bos wordt aangeplant in een stramien van bomen op 1,5 meter van elkaar. De soorten worden willekeurig gemengd. De linde wordt in een grote groep aangeplant in het midden van het perceel. In een groep heeft de linde een gunstige invloed op het bosecosysteem doordat de afgevallen bladeren hier voor een andere bodemsamenstelling gaan zorgen.

Ook zijn af en toe open plekken te vinden. Deze mogen op den duur dichtgroeien (spontane opschot). Hiermee ontstaat gewenste afwisseling, die interessant is voor soorten, zoals insecten en vogels. Op deze manier is het bos echter eenvoudig te beheren. Als het beheerbudget het toelaat is het gunstig om enkele van deze plekken als open plekken te behouden.

De bosrand bestaat uit eik, vlier, sleedoorn, meidoorn, krent, Gelderse roos, hondsroos en hazelaar. De kruidlaag zal vanzelf ontstaan door het grasland aansluitend aan de bosrand minder vaak te maaien. Hiervoor dient een rand van 2,5 meter aangehouden te worden. Dit komt terug in het beheerplan.

Bijlage I Concept inrichtingsplan, inclusief principe profielen en beplantingsindicatie.

Naam tekening			
Voorstel inrichting akker			
 Bureau Waardenburg Ecologie & landschap			
Opdrachtgever		Tekenaar	
Rodenburg BV		J.W.Röell	
Project		Datum	
21-0854 Side Stream Innovation Valley		06-07-2022	
Onderdeel		Naam controleur	Paraaf
VO		Schaal 1:1000	Tekeneenheid meter
		Formaat A3	Versienr. v4